

Glen Cook
SALDŽIABALSIS SIDABRINIS
BLIUŽAS

Fantastinis romanas

Glen Cook

LEGENDINIS "JUODOSIOS GVARDIJOS"
AUTORIUS!!!

Šiame pasaulyje gyvena vampyrai,
kentaurai, troliai, elfai, visokiausi dievai,
burtininkai, raganos, gyvieji lavonai.
Seklys Garetas priverstas užsidirbti duoną
Tanfero mieste, tirdamas vieną neįtikėtiną
bylą po kitos.

Iš anglų kalbos vertė IRMINA DOMEIKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
386 tomas. Serija įkurta 1990m.
Glen Cook SWEET SILVER BLUES
New York, Rock, 1987

Copyright © by Glen Cook, 1987

Cover art copyright © Tim Hildebrandt, 1991

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

1.

Bam! Bam! Bam!

Kažkas supainiojo duris su priekalu. Persiverčiau ant šono ir praplėšiau krauju pasruvusias akis. Nieko nematyti; beje, ant purvino stiklo vargiai tegalėjai įžiūrėti jame išvedžiotus žodžius:

*GARETAS
DETEKTYVAS
KONFIDENCIALŪS PAVEDIMAI*

Pirkdamas tą stiklą gerokai pakračiau piniginę, - ir visus žodžius ant jo teko rašyti pačiam.

Stiklas buvo drumstas nelyginant vanduo, kuriame visą savaitę plovė indus, bet visgi kiaurai jį sunkėsi brėkstančio ryto šviesa. Sumauta saulė dar nepatekėjo! O aš kone visą naktį šlaisčiausi po barus, sekdamas vieną vaikiną, kuris būtų galėjęs padėti man surasti kitą vaikiną, o tas, savo ruožtu, - trečią. Ir ničnieko nepešiau, tik galva plyšta.

- Nešdinkitės! - suurzgiau. - Manęs nėra namie!

Bam! Bam! Bam!

- Nešdinkitės velniop!

Dabar jau žinau, kaip jaučiasi kiaušinis, kurį tik ką pramušė į keptuvės kraštą. Įdomu, ar užčiuopsiu išvarvėjusį trynį, jei kilstelsiu ranką prie pakaušio? Bet, ak, šis veiksmas reikalauja pernelyg didelių pastangų... Geriau ramiai numirti.

Bam! Bam! Bam!

Pribaigti mano kantrybę niekų darbas - ypač kai esu pagiringas. Buvau jau pusiaukelėje link durų su svarių vėzdu rankoje, kai į išplaktą trynį sugrižo sveikos nuovokos prošvaistės.

Kas gi ten toks atkaklus? Ko gero, atsibeldė nuo kalvos pasiūlyti man darbo, pernelyg sliდაus jo vaikinams. Kita vertus, ten gali būti kas nors iš apačios - perspėti, jog pričiupau ne tą, kurį derėjo.

Antruoju atveju vėzdas nepakenks.

Vienu ypu atlapojau duris.

Moterį pastebėjau neišsyk. Jinai vargiai tesiėkė man krūtinę. Viršum atvykėlės galvos įsi-stebeilijau į tris vaikus: šitokio geležies kiekio pakaktų apginkluoti armijai. Ką gi, aš būčiau nepasidygėjęs pulti atakon, bet du atvykėliai atrodė vos penkiolikos metelių, o trečia-

sis - ne mažiau kaip šimto penkerių.

- Nejau šalį užpuolė gnomai? - sudejavau. Visi lankytojai ūgiu buvo sulig tarpduryje stovinčia dama.

- Ar jūs ir esate Garetas? - neslėpdama nusivylimo pasiteiravo jina.

- Ne. Pabelskite į trečiąsias duris. Viso geriausio!

Už trečiųjų durų gyveno naktimis dirbantis duobkasys, su didžiausiu malonumu gadinantis man nervus. Nusprendžiau, kad dabar jo eilė pasinervinti.

Nuklibikščiau į lovą. Manęs neapleido miglotas įtarimas, kad tuos žmones jau esu kažkur matęs.

Pasiekęs tikslą susirangiau it senas šuo. Kai tavo kamuoja pagirios, patogiai įsitaisyti neįmanoma - nei pūkų pataluose, nei ant plikų lentų. Bet vos tik spėjau sugrįžti į horizontalią padėtį, prasidėjo iš naujo: bam! bam! bam!

Nepajudinsiu nė piršto, prisiekiau sau. Jie turėjo suprasti užuominą.

Nesuprato. Atrodė, jog nuo griausmo tuoj įgrius lubos. Ne, išsimiegoti, matyt, nebepavyks.

Atsargiai pakilau, išmaukiau kvortą vandens

ir, užpylęs ją prarūgusiu alumi, sugrįžau į šlykštų dvasinį būvį.

Bam! Bam! Bam!

Vėl atlapojau duris.

- Nesu pratęs skaldyti kaukoles damoms, - pareiškiau mažiulei. - Bet tokia proga galiu ir sulaužyti taisykles.

Graslinimas jai nepadarė nė menkiausio įspū-džio.

- Tėtis nori jus matyti, Garethai.

- Nuostabu! Žinoma, tai pateisina gaujos gnomų, besistengiančių sulaužyti duris, elgesį. Taigi, ko iš manęs pageidauja gnomų karalius?

Į pokalbį įsiterpė persenęs trumpulis:

- Roza, visiškai akivaizdu, jog mes pas misterį Garethą užsukome netinkamu metu. Jau pralaukėme tris dienas, ir kelios papildomos valandos ničnieko nebepakeis.

Roza? Šitą Rozą aš kažkur mačiau. Tik kur?

- Misteri Garethai, aš esu Lesteris Teitas ir visų pirmiausiai norėčiau Rozos vardu atsiprašyti už tai, kad pažadinome jus tokią ankstyvą valandą. Ji užsispyręs kūdikis, mano brolis jai visuomet buvo pernelyg atlaidus, ir dabar ne-naudėlė paisyti tik savo norų.

Jis kalbėjo švelniu, mažumą nuilsusiu balsu

Žmogaus, kuriam nuolatos tenka kovoti su uraganais.

- Lesteris Teitas? - perklausiau aš. - Denio Teito dėdulė?

- Taip.

- Dabar prisimenu. Šeimos piknikas Dramblių Uolose. Aš atėjau kartu su Deniu.

Galimas daiktas, pikniką prisiminiau todėl, kad Roza tądien elgėsi kaip paskutinė bjaurybė.

- Ko gero, šis įspūdingas arsenalas privertė mane pamiršti jūsų veidus.

Su Deniu Teitu susipažinome prieš aštuoneta metų, bet nesimatėme jau daugelį mėnesių.

- Kaip gyvuoja Denis? - kaltokai pasiteiravau aš.

- Denis mirė, - atsakydama išlojo švelnioji sesutė Roza.

Mudu su Deniu buvome Kantardo karų didvyriai. Tai reiškė, jog mes atitarnavome savo penketą metų ir įsigudrinome likti gyvi. Daugeliui to padaryti nepavyko.

Nors mus į tarnybą pašaukė bemaž tuo pačiu metu, ir mudu tarnavome viso labo per dvidešimtį mylių vienas nuo kito, susitikome jau

vėliau čia, Tanfere, už aštuonių šimtų mylių nuo kautynių laukų. Denis tarnavo lengvojoje kavalerijoje, o aš buvau jūrų pėstininkas ir didžiąją laiko dalį praleidau "Imperial Kimsvik" laive, registruotame Ful Harboro uoste. Mes kovėmės salose, o Denis šuoliavo po visą Kantardą, tai vydamasis venagetus, tai sprukdamas nuo jų. Prieš pasitraukdami iš tarnybos abu tapome seržantais.

Tai buvo šlykštus karas. Tiesą sakant, toks jis yra ir šiandien. Žinoma, dabar, kai esu toli nuo jo, karas man nebeatrodo toks šlykštus.

Deniui teko patirti kur kas daugiau, nei man. Kautynės jūroje ir salose buvo antrarūšis vaidinimas. Nei mes, nei venagetai neeikvojome joms magiškų galių. Kerų spindesys, įniršis ir galybė buvo tausojami mūšiams kontinente.

Šiaip ar taip, abu ištvėrėme savo penketą metų, be to, praleidome juos bemaž tame pačiame regione. Tai buvo toji bendrybė, kuri suvienijo mus pirmojo susitikimo metu ir išsaugojo mudviejų santykius iki to meto, kai pastarieji peraugo į draugystę.

- Tai štai koks reikalas! Ir jūs tapote vaikščiojančiu arsenalu?! Kas gi tai? Vendeta? Gal verčiau užėikite?

Roza sukudakavo nelyginant višta, padėjusi kubinį kiaušinį.

Dėdulė Lesteris taip pat nusijuokė, bet tai buvo visai kitokios rūšies juokas.

- Užsičiaupk, Roza. Dar kartą prašau mums atleisti, misterį Garetai. Mes apsiginklavome tik todėl, kad numaldytume Rozos polinkį į dramatiškumą. Jos manymu, jei šiose vietovėse pasirodysime beginkliai, čionykščiai galvaždžiai ją išprievartaus.

Rytas pasitaikė sunkus (tiesa, rytai retai būna lengvi), ir aš nemąstydamas burbtelėjau:

- Mano apylinkės galvaždžiai dar neprarado skonio. Jai nevertėjo jaudintis.

Ir pamėgink, kad gudrus, pasiteisinti pagiriomis!

Dėdulė Lesteris išsišiepė, o Roza dėbtelėjo į mane taip, tarsi aš būčiau šuns šūdas, prilipęs prie jos batelio.

Pamėginau užglaistyti savo netaktą.

- Kas tai padarė? Ir kuo galėčiau jums padėti?

- Niekas nieko nepadarė, - atrėžė Roza. - Jis nudribo nuo arklio, nususuko sau sprandą, prasidaužė kaukolę ir susilaužė dar bent dešimtį kaulų.

- Sunku patikėti, kad toks įgudęs raitelis galėjo šitaip nesėkmingai nukristi.

- Tai nutiko vidury baltos dienos sausakimšoje gatvėje. Nėra jokių abejonių, kad įvyko nelaimingas atsitikimas.

- Tuomet nesuprantu, kuo čia dėtas aš? Juolab kad saulė dar nepatekėjo.

- Tą jums paaiškins tėtis, - atsakė Roza.

Atžarioji mergina stačiai tryško įsiūčiu. Ir, be jokios abejonės, tas įsiūtis mažylėje užvirė gerokai anksčiau, nei aš suteikiau jai pretekstą.

- Atitempti jus - jo sumanymas, ne mano, - užbaigė Roza.

Aš pakankamai gerai pažinojau Denio tėvą ir būčiau galėjęs kreiptis į jį vardu - aišku, jei būčiau snarglys, nežinantis žodžio "misteris". Senis buvo klestintis batsiuovys. Jisai pats, Denis ir keli padėjėjai bendravo su klientais ir rūpinosi prekyba, o dėdė Lesteris su tuzinu pameistrių siuvo apavą armijai. Karas tėtušiui buvo pelningas verslas.

Tiesa, pasak priežodžio, blogi vėjai niekam neatneša gero.

Kad ir kaip ten būtų, aš prabudau galutinai. Alus ir malonus pašnekesys mane mažumėlę apsvaigino, ir neištveriamas griausmas galvoje

virto tik ramiu legionų trepsėjimu. Be to, jaučiausi kaltas, jog neištaikiau laiko ir nepasi- mačiau su Deniu, kol anas buvo gyvas. Nusprendžiau išsiaiškinti, kam tėtušiai Vilardui prisireikė mano profesijos žmogaus. Juk jisai neabejojo sūnaus mirties priežastimi.

- Lukterėkite minutėlę, aš tuojau susiruošiu ir būsiu pasirengęs traukti su jumis.

Roza grėsmingai šyptelėjo, ir aš sumojau pakurstęs jos įgimtą polinkį žudyti.

Teko pasiskubinti ir neleisti tam polinkiui pasireikšti tučtuojau.

2.

Vilardas Teitas nebuvo aukštesnis už likusius gentainius. Tipiškas gnomas. Jo viršugalvis spindėjo it nušveistas, tačiau iš už ausų iki pečių krito žilos sruogos. Ant pakaušio jos buvo dar ilgesnės. Susirietęs prie darbatalio, jisai mažulytėmis bronzinėmis vinutėmis pakalinėjo moteriškų batelių kulniukus. Buvo visiškai aki- vaizdu, jog Vilardas pasiekė savojo amato viršūnę. Ir kvadratinių Tan-Hagino stiliaus akinių pigiai nenusipirksi.

Tėtušis Teitas buvo visiškai pasinėręs į darbą. Prisiminiau, kaip jis išgyveno žmonos mirtį,

ir nusprendžiau, kad dirbdamas amatininkas stengiasi numaldyti savo naująjį sielvartą.

- Misteri Teitai?

Jisai žinojo, kad aš čia. Geras dvidešimt minučių tryptau palei duris lūkuriuodamas, kada gi jam praneš apie svečią.

Vienu meistrišku smūgiu suvaręs paskutinę vinutę, Teitas teikėsi viršum savo akinių pažvelgti į mane.

- Misteri Garetai, man pasakė, kad jūs leidote sau pasityčioti iš mūsų ūgio.

- Aš šiurpiai nirštu, kai mane išverčia iš lovos prieš patekant saulei.

- Tai vis Roza. Jeigu jau įsigeidė ką nors pamatyti, būtinai taip ir padarys. Prastai išauklėjau mergiotę. Dažniau ją prisiminkite, kai auginsite savo vaikučius.

Nutylėjau. Jei nori išsaugoti draugiškus santykius, neverta afišuotis, jog verčiau sutiktu-
mei apakti, nei įsitaisyti atžalų. Melagiu tavęs gal ir nepalaikys, bet psichu - neabejotinai.

- Gal jūs iš anksto nusistatęs prieš neaukštus žmones, misteri Garetai?

Mano galvoje sukosi bent šeši šmaikštūs atsakymai, bet aš nedaviau jiems valios. Senis buvo įsikūnijusi rimtybė.

- Žinoma, ne. Antraip Denis nebūtų buvęs mano draugu. Kodėl klausiate? Ar tai svarbu?

- Tam tikra prasme. Jūs niekada nesusimąstėte, kodėl visi Teitai mažo ūgio?

- Ne.

Aš išties niekada apie tai negalvojau.

- Tai paveldas. Nedidelė elfų kraujo priemaiša, atskiedusi Teitų kraują prieš keletą kartų iki manęs. Ir iš tėvo, ir iš motinos pusės. Įsidėmėkite tai, kad paskui geriau mus suprastumėt.

Nėmaž nenustebau: taip ir manydavau regėdamas, kaip Denis bendrauja su gyvūnais. Daugelio žmonių gyslomis teka elfų kraujas, tačiau jie uoliai tai slepia. Didžiuma kažin kodėl nusistatę prieš maišytą kraują.

Mano savijauta pagerėjo, bet tik truputį, aš vis dar buvau nepaprastai nekantrus.

- Gal pereikime prie reikalo, misteriai Teitai? Jūs norėjote duoti man darbo, ar ne?

- Noriu, kad surastumėt vieną žmogų. - Senis pakilo nuo suolo ir nusimetė odinę prijuostę. - Sekite paskui mane.

Nusekiau. Jis vedėsi mane į paslaptinę Teitų klaną pasaulį, įsikūrusį už dirbtuvės. Denis niekada taip nedarė.

- O jūs neblogai įsitaisėte, - pastebėjau, kai mudu įžengėme į išpuoselėtą sodą. Nė neįtariau, kad toks egzistuoja.

- Aha, šiaip ne taip įsigudrinome.

Kad aš taip įsigudrinčiau.

- Kur mes einame?

- Į Denio būstą.

Sodą supo šalimais sustatyti namai. Iš gatvės jie panėšėjo į begalinį niaurų pakhausą. Sunku patikėti, bet iš sodo pusės šitie namai atrodė tokie pat žavingi, kaip ir visi statiniai ant Kalvos. Pasirodo, dailieji jų fasadai buvo skirti saviškiams, o grėsmingieji - visiems, einantiems gatve.

Įdomu, ar šeiminkai nužudė statytojus, kai tie užbaigė savo darbą?

- Ir čia gyvena visa Teitų giminė?

- Taip.

- Nelabai kur pabūsi vienas.

- Atvirksčiai. Mes visi gyvename atskirose patalpose. Kai kurie būstai turi išėjimus į gatvę - pavyzdžiui, Denio, - reikšmingai išsunkė senis.

Mano smalsumas tolydžio augo. Šeiminko tonas išdavė: Vildardas piktinosi, jog Denis kažką slėpė nuo savo tėtušio....